

Rengê zimistanî

Piyê min vano eke dewe ma néameyini veşnayîş ko nigey to enewa nécemidê. Keyeyê ma verê davîst serran ver dewe de bi. Sey ke piyê min vano... RÜPEL - 2

Misilmantî û kurd

Şer Kurdistanî zaf bî. Olê Roma Xiristiyanî bî. Armeniyan, asûriyan, suryanîyan û êb. bî xiristiyanî qebûl kerd. Kurdi olê zerdeşti sero mendibî... RÜPEL - 7

'JITEMî vinî kerd'

Serra 1994 de JITEMî Bismil de, Dowa Ambar de Mehmet Salim ACAR keno vinî. Lajê M. Salim Acarî derheqê vinikerdişê piyê xo de ard ziwan... RÜPEL - 5

Welat

VERROJ

Ziwan nasname yo, ziwan rûmet o... Pêveka Azadiya Welatî ya, belaş a. 11-02-2013 Hewtane HUMARE: 40 E-mail: welatverroj@gmail.com

Dildarê birîna kurdi

Mamosta Feqî Huseyîn, gelek rayan, seba bîr û bawerîya xo ya siyasi û xebata edebîyatê ameyo tewiştîş, zîndanan. Gelekî kovaran de, se mîman meqaleyê nuştî, welat û teberê welat de, gelekî panelan û konferansanê ca giroto... R - 6

Kurdey û komplo

Tarîxa kurdan de, her serewedartîş bi komloyeke serdestan ya xapînayışî qedîyayo. Serekê Kurdan Ocalanî ser de zî komployî daha hîra kerdîy

KOMPLOYA DINYA Û KURD

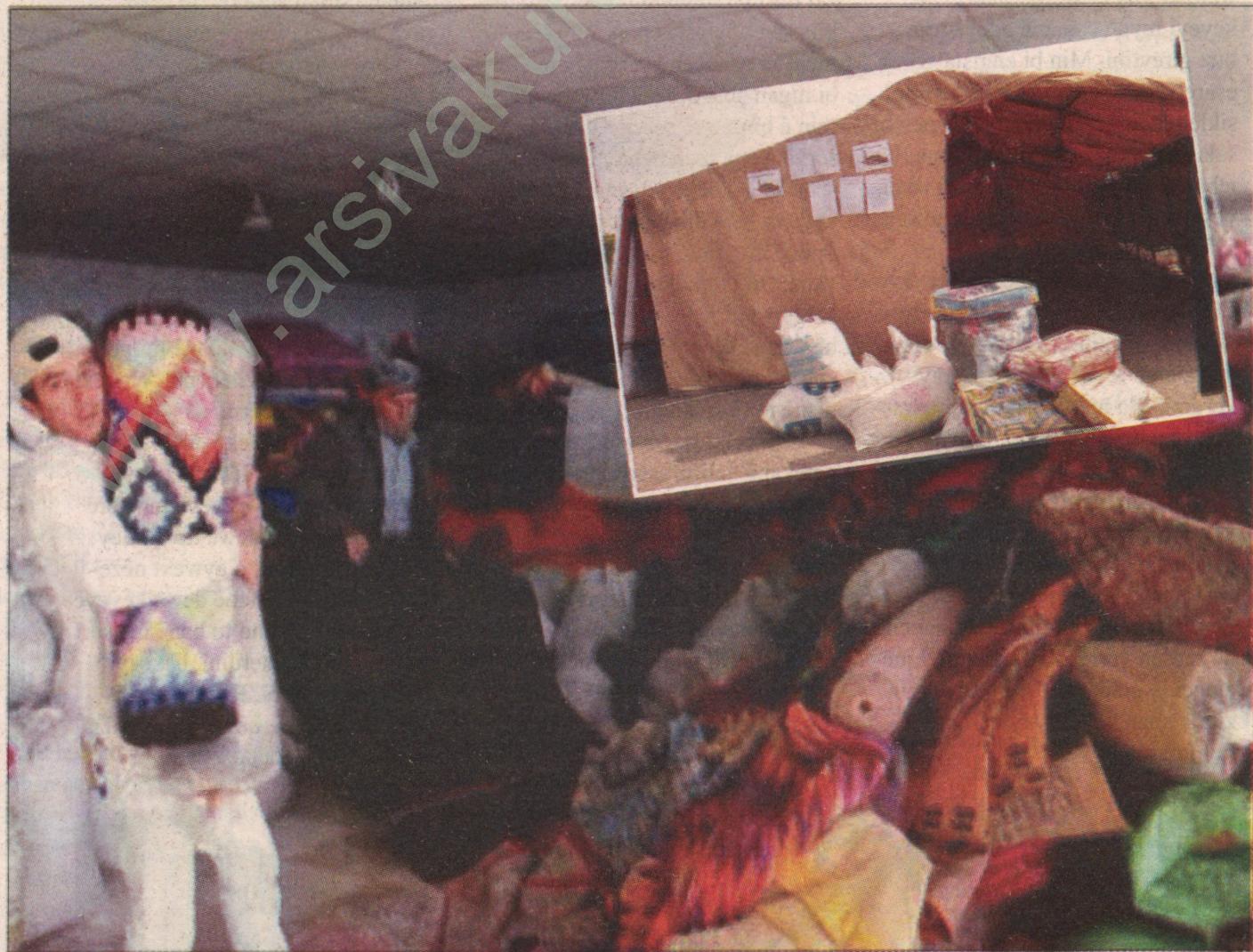
14 serr verî dinya de serdestîy amey pêhet ke Serekê Kurdan Abdullah Ocalanî teslîmê tirkan bikerê. Ocalan Sûriyeyî ra vejya û zaf dewletan geyra û peynî de zî, Kenya yî de bi komploya hemeyan teslimê Tirkîya kerdîy û Îmralî de tecrî de yo.

KURD KURDÊ VERÎ NÎYÊ

Tarîxa berxodanê kurdan de hima heme serekan girotîy û demeke kîlm de dawa qedîya. Ema ya PKKî nezdî 35 serro ke domyeno. Serekê Kurdan Ocalanî tama azadî da kurdan. Kurdan siwend wendo ke heta azadî do têkoşîna xo bi hêz bikerê.

OCALANÎ RA AZADÎ...

Kurdên dinyayî Komploya Mîyanetewî nalet keney. Kurdiy tarîxa xo de hintayê zane, jûveng û reng nêbîy û vanê, azadiya Ocalanî azadiya kurdan o. Çalakîyên xo de veng danê dewletan ke wa rûreşeya xo peynî bîyarê... RÜPEL - 5

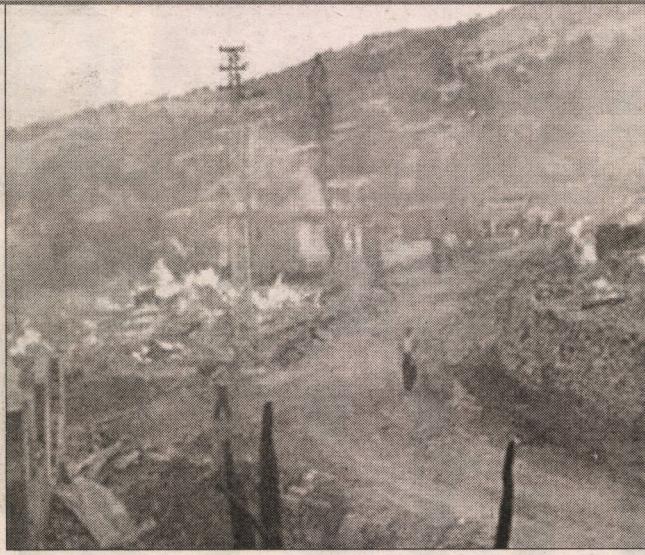

Ewro Rojava, siba, belkî tiya perişan bo!

Kurdistan rojawanî de birayêñ kurd û şarêñ bînî ke ameyê arameya kurdan mîyan şerî ra veşyan û perişan bîyê. Ewropa ra, Kurdistanâ rojhîlatî ra û nêy rojan de zî Kurdistanâ vakur ra zî hetkareya erzaqan Rojawan ra şirawenê. Rayîberan ze kampanya ke Wanî ra ame viraştiş, wazanê Rojawan ra zî bivirazê. Heme şaristanê Kurdistanâ vakur ra erzakên werd, derman, mamayêñ gedeyan û tewrêñ bînar-wazanê şar biyarê şaredaran de komê pêser bikerê ke biesrawê Rojawanî. Ma vîra mekerê ke, ewro Rojawan zorî de yo, beno ke siba yê zorî de ma bi xo bibê.

Piyê min vano eke dewe ma nêameyinî veşnayîş ko nigêy to enewa nêcemiđê. Keyeyê ma verê davîst serran ver dewe de bi. Sey ke piyê min vano, o aywext nêzewicyaye bi...

Rengê zimistanî

EVDILA QASAN

Wexte ke min perdeyê ma yo ke maya min bê haya piyê min şibî suke weşate de deyn kerdibi, di serî de zî maya min piyê min ra darb werdibî kaş kerd. Bi tana zereyê keyeyî reyde camanê odeya min bux girevtibi. Min bi engîsta xo ya eşaretî reyde camê pacaye serî de şiklêkê tokmeyîn viraşt. Tira pey bi sala destê xo reyde şikl xeripna. Ez teberê camî ra hewnaya ke ci vêna, vewra menga çileyî dormereyî sey xiftana sipî çarqırnî girewta.

Ez dekewta miyanê dizerreyî. Çike varayışê vewre sey heme gedeyan kêtîfî min zî ardinî. Ma embazanê xo reyde gudvewre kay kerdinî. Ma mîrdeko vewrên viraştinî, cileyî ey piradaynî. Eke kê dûrî ra bihewnayinî, kê vatinî qey mîrdeko raştîn bişkiyayo mîrdeko vewrên ey pirniye ra perayo. Andêke raştêkên asayinî.

La têna kêtweşî nêardinî vewre. Serd û zimûg zî ardinî. Ez binê cile de serdan verî ra rewşiyayinî, bînê çiqeqîqa dindananê min. Piyê min zimistanan nêheftiyayinî, qotîl û komirê ma zî rew qediyayinî. Miyanê keyeyê

ma hûtin biyinî. Ay wext binê cile de bînê kuxekuxa ma. Min mize xo rê kerdinî. Heta menga temûze doşegê binê min kifîkî biyinî.

Têna kêtweşî nêdana varayışê vewre. Çike dibistan keyeyê ma ra zaf dûrî yo. Piyê min vano ganî ma bîlaseber peran xerc nêkê. Ay semedî ra ez û çend embazîy ma têna bi nigan şinê dibistan. Embazêy min ê bîn xo rê servise girewta, servîs yena ïnan bena. Solê min seba ke qulbeye yê, gama ke ez keye ra heta dibistane şina, goreyê / pûçê min hîye benê. Maya min vana; ‘to bi gudkaykerdişî reyde solêy xo dirnay. Ay semedî ra qul bîy. Vana ti ganî hetanê wesari bi enê solan reyde idare bikî. Çike ma nişnê to rê solan bierênê.’

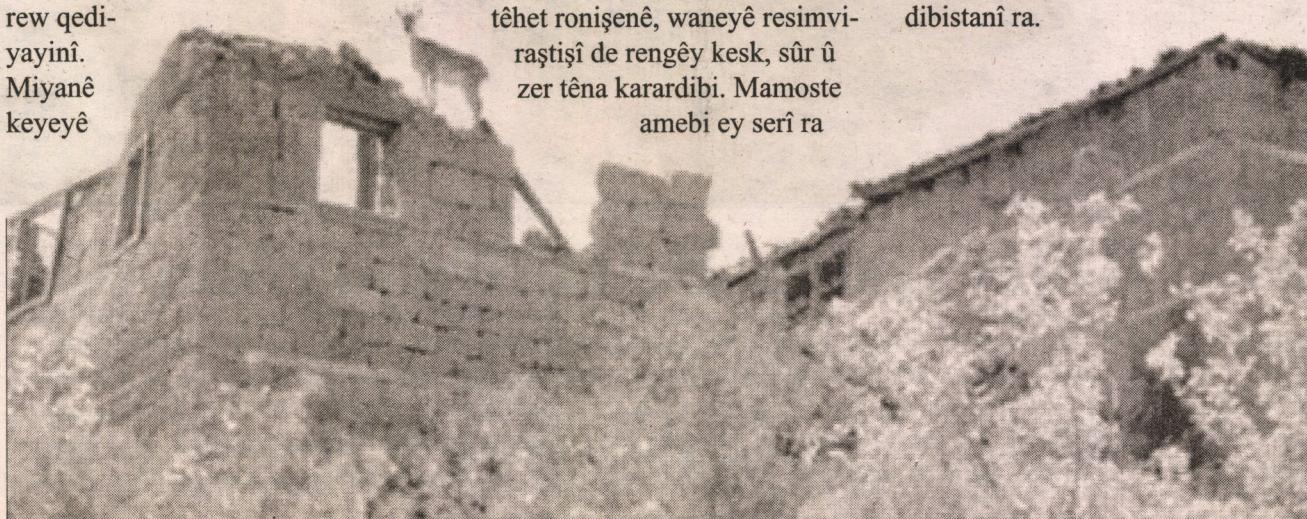
Min çend rayan goreyê xo vetîy, petekanê qelîferî serî de afinenay. La serekê pola ma gerreyê min mamosteyî ra kerd, mamosteyî goşeyî min anşîy. Seba pole de wê verpersa persanê mamosteyî dana û sondê neteweyî tîrkan weş wanena, mamoste zaf tehdâ min nêkeno.

Mamosteyê ma kesêko miroztîş o. Ay roce qet vîrê min ra nêşino. Embazo ke ma heman rîze de têhet ronişenê, waneyê resimviştişî de rengê kesk, sur û zer têna karardibi. Mamoste amebi ey serî ra

vindertibi, dima tay persan ey ra persabi. Embazê min nêşinabi verpersa mamosteyî bido. Tira pey mamosteyî ey sîley kerdibi. Hetanê deqaya peyên a waneyan ey ceza kerdibi. Ma ra zî vatbi; ‘Ala ma renganê sipî û sûre reyde viraz-yaya. Qey kê çiray bi renganê qedexebiyeyan reyde ala xo virazenê.’ Ay rocî ra dim pole ter-san verî ra waneyê resimvirâştişî de zafîr rengê sur û sipî yenê kardîş.

Ay semedî ra ez tersena goreyanê xo afina. Nigê min cemidiyênê, raray zî serdî verî ra engilsiyênê. Wexte ke ez dibistanî ra yena, maya min niganê min bi destanê xo reyde vilênenâ. Ay wext ez dejan verî ra bermenâ.

Piyê min vano eke dewe ma nêameyinî veşnayîş ko nigêy to enewa nêcemiđê. Keyeyê ma verê davîst serran ver dewe de bi. Sey ke piyê min vano, o aywext nêzewicyaye bi. Dibistanê dewe keyeyê ma hefi de bi. Vano to banê ma serî ra mîza xo til bikerdinî, bexçeyê dibistanê risayinî. Ez tersena bi-persa piyê xo ra, qey to çiray mîza xo til kerda, heta bexçeyê dibistanî ra.

Sadax

Xoser Welat

xoserwelat@gmail.com

Ma yewbînî baş sinasnayo

Hezane dewêka girde ya şarçeya Lîcêye ya. Qereqolêka pîle tede est a. Di demê operasyonê girdî ye têgêrayışe azadiye de, komutanê qereqole vendeno dewican. Dewicîy heme dormeyê qereqole de kom benê. Qomitan vano: “Gelî dewican ma cîranê yewbînî. Hiquqê cîrantîye est o.

Gere ma tim û tim ro yewbînî pers bikerê. Gere şiyîş û ameyîş ma est bo. Ez wazena şima tim û tim bîyerê çayê ma bişimê û ma zî wazanê çaya şima bişimê. Gama ke persgirayêkê şima este bo, ma do hetkariya şima bikerê, gama ke persgirayêka ma este bo, gere şima hetkariya ma bikerê.”

Di miyanê dewican de Kalo Mih zî est o. Temenê Kal Mihî dorê hewtayî ra yo. Kalo Mih ver dêsi de ro vajiyâşî qomitanî goşdarîye keno. Ke dewican ra zaf veng nêvejyeno û zafîrî bêveng manenê, Kalo Mih gopala xo xover şaneno û ver bi qomitanî şino. Qomitan vîneno ke Kal Mih ver bi ey yeno, kêtweş beno huyeno. Kal Mih yeno ver qomitanî û vano: “Qomitan qomitan. Ti se vanê, ti zî zanenê ke, na mesela zey to nîya! Çiyoke ti vanê nêbeno. Çunki biz biliyor ki romîn bexti yoxtir.”

Dewicanê ke na rewşê dîbî vatê, riye qomitanî teşeyêko hinayin girewt ke, tenê şika vajo “tamam dayi, bîbirîmizi iyi anladik.”

Nika rewşa ke ma tedeyê, manena/şîbeyena rewşa qomitanê Hezane. Her çende behsê diyalog û müzakereyan yeno kerdiş zî, gere vatişê Kal Mihî nêyero vîr ra kerdiş. Seba ke qomitanî di rewşêka xirabe de, di bin tersê operasyonî de xo mecbûrî têkilîya dewican reyde vînayê. Ewro zî ma vînenê ke rewşa Rochelatê Miyanêni, rewşêka nepenî û xetere ya. Do bibo sedemê kamco alozî û xetereyan baş nêyeno zanayış.

Meselaya aştiye bi qaso ke yeno vînayîş, meselaya kurdan a. Yanê tene şaro kurd zerrîye ra behsê aştiye keno û di na helwesta xo de zî samîmî û biryadar o.

Ma hîvi kenê ke na helwesta “rome” zî na mecbûreyîye ra nê, helwestêka raştîn û zerrîye ra bo. La ma têgêrayış û hewldananen wina nêvînenê.

Komplot navnetewî perçekerdişê kurdan o

Komploya 15 Sıbatı de şaxsê Ocalanî de, kurdan û heme şarê Rojhilate Mîyanî geno xo mîyan.

Azadbiyîşê Rêberê Şarê Kurd, azadiya Ocalanî ra ravêreno. Nasnameya Kurdan, ìnan keno tersî mîyan

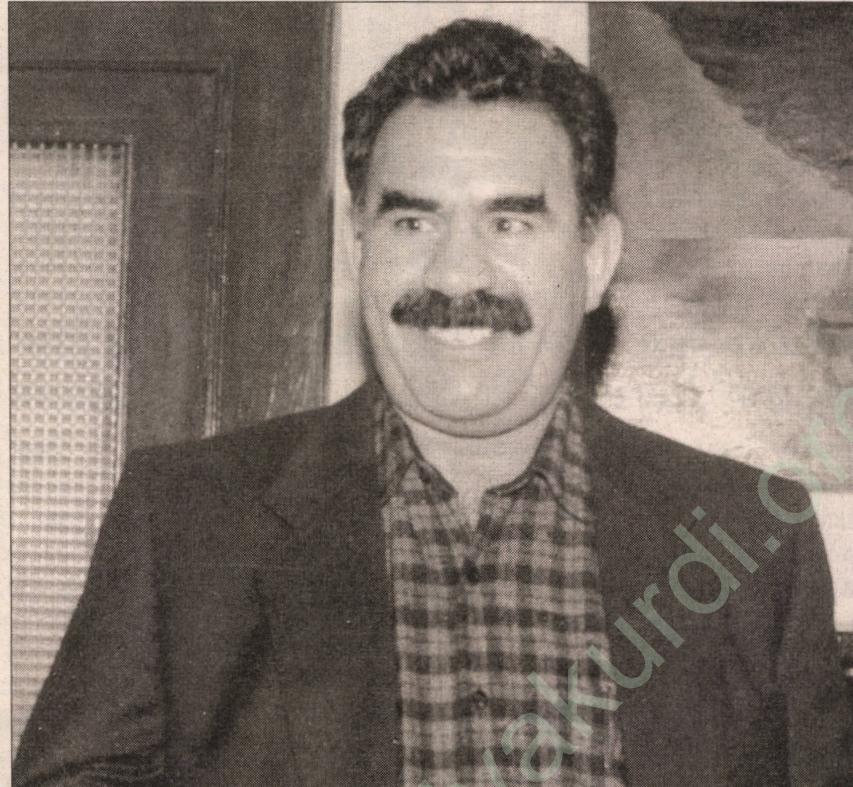
Tarîxa 15 Sıbatı 1999 de welate Kenya de bi komploya dewletên navnetewî (İsrail, Amerika û Tirkîya) komplot viraştiy û Berêz Serêkê Şare Kurd Ocalanî tepiştî. Na dem kewt 15 serra xo. Armanca yînan şexsê Ocalanî de heviya şare kurd bişiknê bi.

Na komployî de kamikan ca gitro se, şarê kurd şare demokratik ìnan bi her hawayî nalet kerdî. Komplot ya navnetewî sero komutana YJA Starî û HPGî Rengîn Botan qise kerd: "Bi şîara 'Şima nêşkenî roja ma tarî bikî' komployî sermezar keni. Gedeyê adırî û rojî hemeyan silam kena û ani vîra xo. Semede yewîti ya embazenî çinê bikerê ra, serekê ma ra komplot kerdî. Ez embazenê xo ra soz dana û ma gerekê hesap bipersî. Heme enbazen xo ra ez vona kî azadî ma, do bîyarê cayê. Komploya navnetewî 15 Sıbatı de kuno 15 serreya xo."

Komplot ihaneta serdestan o

Wina domna: "Ma, dema kî tekoşin bîyene. Têkoşinakî azadî ma avîrbene. Tenê qeweta komplokaran re néyo, armanca ma heme qewetî kompluguran biqedînê yo û orte ra veraznî. Desviseyê ma, do imkanbido piratîka mî."

YJA Starî û HPGî Rengîn Botan dewam kerd: "Êdî azadiya şare kurd ra çik nêmendo. Heta degerî azadî zaf zede orte ra vejya û dema averberdişî şenber (somut) ameya. Na averberdiş rehet nîya. Ma zanî kî bedel giran a. Pîsgîreke komploya navnetewî ser tikê zî bîba çik vajî û muhîm a. Tarîxa merdiman de qehremanî, komplot û ihanetî zî bîya. Komploya 15 Sıbatı de şaxsî reveberî ma de, kurdan û heme şarê Rojhilate Mîyanî geno xo mîyan. Merdimatey ra dûr ihanet bi. Hewna seyi ra 20'ê reveberî ma û hareketa azadî û şarê ma ra zaf komployen pîl kenî. Zaf qewetî nav-

netewî semedê feyde xo ameye te het, çape Dinya de yew komplot vişti. Ma heme zanê kî, komplot bi Reberê ma kerdî."

Komplot dizayna serdestan o

Botan ard vîr, armanca ma gerekê kaykerdişen ke ma ser de benêy, deşîfe bikê û komploya ke kerdî ma veng bivejê yo. YJA Starî û HPGî Rengîn Botan dewam kerd: "Tenya açiya şare û hareketî ma nê hema Dinya û hereme de serra kî viyart û dema nika zî, têkoşinan zaf zede, açarnayış û bedilnayış kerdo û kenê. Sereya kî qewetî navnetewî kenî, hereme Rojhilate Mîyan dizayn kenî û heremê made şerê zaf pîl bivejê esto. Tenya hereme ma de nêbeno. Heman heman qewetî sistem nika nêvaya kî Dinya dizayn kenî. Na dizayn ra ma şinî vajî, şere kî Dinya ya 3'în a. Sureç Kurdistan û têkoşîna azadiya ma elaqadar kena, aye semedê ma zî na sureç te caye bîgê. Nar roj hareketîma hereme de qewetakî pîl bîya û xo îspat zî kerda. Na ser heme şare hereme ra perspektifâ idolojîk daye û pratîkî kerda. Na rewş, têkoşîna azadiya ma zaf mûhîm yew avîrbiderişike teşkil kerda. Ez pîyînî xoverdayîşa reveberî xo rîzî ra silam kena."

Na xoverderyaşî taqîbî û cuyeyîşa

Nasnameya kurdan ra tersenê

Botanî wina dergey daya qiseyen xo: "Şare kurdî û şare hereme ra nasnameye azadiyin ra tersenî kî na komplot viraşti Çimki reveberî ma, na dema de ma cuyêne. Sistema kolefi ra çep vindert û wefi felsefeya azadî akerd. Sistema kapitalîsta modernist, Heme şare bi irade, qûqla, egoist kena. Diji ney zî, reveberî ma zî heme merdiman ra sistema ekolojîk û demokratik, cinsiyetî azadî ser perspektifî da. Na heqîqat sistema bandorî ra altenatif bi. Aye semede komploya navnetewî reveberîya ma kerdî. Reveberî, hareketî û şare ma marjinal bîke."

İfadeya vîndertişî bîba. Şaxsê reveberî xo de heme kompgeren ke navnetewî wazenê heviyîn kurdan orteyî ra wereznê Serra ya kî 15 sibata semedî aye ez, bi nefretî nalet kena. Na komplot bi serkewtîn bîba û ortera ma soz donî kî waraznî.

No xeber ma ser internetî ra girot

Jiyan

Nesrin Orak

oraknesrin@gmail.com

Çareserî Ocalan o

Hema zî semedê çareserî û muzakereyi ewro yew şans est o. No şans zî, kilitê Îmralî yo. Hem semedê şarê kurd ra, hem zî semedê şarê tîrkan ra, kîlîde çareyi Îmralî ra ravêreno.

Eger hikûmeta AKP muzakere de samîmî ya se, heme kes zanê ke, Serekî PKK Abdullah Ocalan zî vatê kî se medê astî ci min destê ra bîro ez kena. Astî semedê hem şarê kurd û hem zî şarê tîrkan ra muhîm a. Çimki nêzdiya 35 serr na welatî de peroda-yîş dewam keno.

Hin kes tehamulê perodayîş nêkono. Heta nika semedê perodayîş biqedîyo, tena şarê kurdan vengê xo kenê berz û qebûl nêkenê. Nika şarê tîrkan zî hîn perodayîş û qebûl nêkono.

Çimki, yew heta ciwananî mîletî cuya-yîşê xo vînî kenêy, yew heta zî siyaseta leşin dewam kena. Nika astî yeno qisekerdiş. Eger hikûmet muzakere de samîmîya, lazîmo ke operasyonan bivindarno.

Ema bawerîya şarê kurd hikûmetî ra çîna. Çimki yew heta qala muzakerê kena, yew heta zî operasyonan dewam kena. Her roj cenazeyî gerîla û leşkeran yenî welat.

Qala muzakerê kenî, ema hîna zî, fekî iqtîdarî ra adir pereno. Yanî hetanî yew linga baş ya zî şenber nêerzê se, kes hikûmetî ra bawer nêkono.

Çimki vatişî dewlete û pratîka dewlete yew nîya. Menfetî heme kurdan ye-witîya kurdan ra vêreno. Tîrkiya hetan meseleya kurdan çareser nêko, Tîrkiya de demokrasî inşa nêbeno. Hesrê dayikan nêvîndeno. Yê herî zêd zan û elem oncenê dayik êy.

Wexto ke ma nê heme sebeban bîyarê çimanê xo verî sena meseleya kurdan, tena pê muzakereyan çareser bîna.

Nika na destê pê nêkero se, na mesela dahana bîna xirap.

Çimki heme kesan goşê xo dayê muzakereyan ser.

AZADIYA WELAT

Zozan Basın - Yayınlama Adına

İmtiyaz Sahibi

Halime PARLAK

Yazı İşleri Müdürü

Aydın ATAR

Yönetim Yeri:

Diclekent Bulvarı

Termil Apt. Kat:3 No:9

Kayapınar / DİYARBAKIR

İdare Tel: 0 (412) 251 38 88

Yayın (Weşan)

TEL: 0 (412) 237 48 90-91

Fax: 0 (412) 237 48 89

Baskı: (CAP):

Stenbol: Güm Matbaacılık, Reklam,

Film, Basım, Yayın,

Tan. San. Tic. Ltd. Şti.

Telsizler Mevkii Beşyol Mah.

Akasya Sok. No: 23/A

Küçükçekmece / İSTANBUL

Tel: 0 (212) 585 63 81

Edenç: Arslan Güneydoğu

Gazeteçilik, Matbaacılık, Kağıtçılık Yeni

Dogan Mah. 2108 Sok. No:13/A

Yıldız / ADANA

Tel: 0 (322) 346 03 71-72

Genel Dağıtım:

Turkuaz Dağıtım Pazarlama

Karkeran bonê AKPa Semsûrî de çalakî viraşt

Semedê ke 300 karkeren ke caye kare Guçlu İplik de de xebat kerdê, semedê ke bîyê endamî Sendîka Oz İplik-İşî ra karmendiy karkeran karî râ est. Şar semedê vengê xo berz bikerê ke rayna dest bi karî bikerê ra, verê bonê AKPî de

Karkerî 10 rojey ke karî ra amey eştiş. Karkeran zaf rayan bi sloganen ze: "Semsûr nîrakû wayir karkeran ra biveji. Bi berxodanî ma do qezenç bikerê."

Karkeran verê xo da bonê AKPî eme ewlehey waşt ke mudahale bikero. Karkeran polês yûh kerd û vat: "Ewlehey veysi teber."

Dêrsimî de xebata rayîrberey

Xebata Rayîrbereyên Herêmî bi hetkareya Şaredarîya Pêrdaga Dêrsimî dest pê kerd. Par Şaredarîya Dêsimî, em ser Pêrtag de bi besdarbîyişê şaredar Edibe Şahîn, şaredarê Xozatî Cevdet Konak û şaredarê Melezgirtî Tekin Turkel, endamên meclîsên şaredarîyan û yê şaristanî, rîexistinê sivil û partîyen BDP û EMEP, ESP, HDK û endamî bîy. Armanc xizmeta Dêrsimî yo.

Dêrsimijîy operasyonan qebûl nêkenê

Şarê Dêrsimî ze baqkalên xo tu rayan neheqîya ke ìnan ser de beno qebûl nêkeno û her tim dijî neheqeyî veng danê Heq û heqê xo wazenê. Vanê wa operasyon biqedîyê merdiş cînê bê

No hewte Gelîyê Pilumirîyeyê de TSKî operasyona bi hetkareya teyare û helikopterên şer day destpêkerdiş. Gelîyê Pilumirîyeyî, Koyen Heyderan, mintiqâ Dawa Hakîs, herêma Dokuz Kayalar, Koyê Zel, Dawa Xan de operasyonen bi helikopter û teyareyên şer day destpêkerdiş.

Helikopteran leşker berdîy koyan ser ronay.

Gelîyê Pilumirîyey de operasyona ke beno de şar nîrazîbîyîşen xo ard ziwan û waşt ke bişerê herêma operasyon beno. Waştişa şîyişê mintiqâ operasyonî ke rexistin, sazî û dezgâyê sivîl waştê lejkeran berasten kerd nêverda ke

bişerê. Ard ziwan ke pevajoyeke wina de vi-raştişê operasyonan xelet o û binmezgê Erdogan nawneno û vatî: "Hetê ra Erdogan qala aşti keno heteke bîn ra zî operasyonan vi-razeno. No nîno qebûlkerdiş. Bawereya ma bi Erdoganî nîno. Çimkî nêtê ey xirab eyseno."

Zîndanan de surgun peynî nêbenê

Zîndanê Tirkîyayî her ke şino gunî vinî keno. Zext û zordarîy ke girotayan ser de nêqedîyenê. İHDA Amedî ard ziwan ke him girotay him zî malbatîy mexdûr êy.

Goreya vatişen girotayan û dezgâyê sivîl yê şarî, pey gireva veşaney ya 12 İlona 2012 bi vengdayışê Serekê PKKî

Abdullah Ocalanî 18 Sermawez 2012 qedîya.

Goreya vatişen İHDî serra 2012 de 2 hezar girotayan ra zafê ameyê surgunkerdiş. Warê girotayan bi hezaran km şinê dûr. Zatî rewşa debareya ìnan weş nîyo. Daha zî nîweş kenê.

KCDî ra Konferansa Elewîyê Kurdistanî

Amedî de Bonê Cegerxwînî de bin banê KCDî de Konferansa Elewîyan ya Kurdistanî ya 1'win ame viraştiş.

Konferans bi waştîş 'Bîyişê yewbîyaş, pîrbîyîş û zîndî mendiş o' ame akerdîş. Mijarên ze tarîx û koka elewîyan, elewîtey de kalîbîyîş, maybîyîş, ibadet û bi ziwanê xo ibadetkerdiş, dema komarî de elewîtey, kizilbaşey, nusayrîtey, bektaşey, caferîtey, şîatey û yaresaney, qanûnî de elewîtey û xosereya demokratîk û yewiteya netewî miyan de cayê elewîyan amey nirnayış.

Konferans 2 rojan domkerd.

Encamnameyî ra; semedê ke konferans vateya xo bivîno do herêman de no tewr konferasîn bîrê viraştiş. Semedê biryari bîrê ca komîsyoneke gere avan bibo. Elewîyê kurd lazimo ke besdarê xebatên ye-witeya netewa demokratîk bibêy. Elewîyê ke Mezopotamyayî de cuyenê lazimo ke bin banê 'Yewiteya Elewîyan Mezopotamyayî' de kom bibêy û xo birêxistin bikerê. Akademîya Cenîyê Elewî ya Sakîne Cansız wa bivirazayo.

Turnûva Aştî û Newroz dest pê keno

Şaredarîya Elîhî semedê Tûrnûvaya Aştî û Newrozî ya 4'în xebata seredayışan da destpêkerdiş.

Na serr tenê do beşa atletîzmî de seredayış bîrê girotış. Goreya rayîrberan do heta 20 sibatî seredayışan bigê. Tûrnûva do heta 17 adarî bidomyo. Şert û mercen seredayış de yeno vatiş ke, vaz-dox an zî taximê ci lazimo ke profesyonel bibêy. Hetê bînî ra lazimo ke elihij bibê. Seredayış mîyanê 5-20 sibatî mîyan de xebatên seredayışan qebûl bikerê. Bi forma qeydkerdişî û rapora weşeyî do kesîy bişikyê sere bidê; keyên şarî yên girêdayeyê şaredarîyî ra, Edip Solmaz, Ahmet Kaya, Mehmet Sîncar, Musa Anter û Yilmaz Guneyî.

Şaredarîya Sûrî ra Cenîyan ra spora belas

Şaredarîya Sûrî semedê ke cenîy spor bikerê û weşeya ìnan daha zî weş bibo ra Merkeza Hetkareya Cenîyan ya Hasırî spora pilates, aerobîk û stepî akerd û dest bi kursan kerdê.

Cayê sporî ke semedê cenîyan abiyo eleqyeke weş vîneno. Rayîrberîy bi sloganî, 'Haydê cenîyan spor bikere' veng cenî-

yan danêke bîrê spro bikerê û weşey û ciwaney mîyan de bimanê.

Goreya rayîrbera perwerdeheyî Sanem Banisi ard ziwanke hewteyî de 4 rojan ney sporî kenê. Armanca ìnan ya sifteyin semedê zayifbîyişî nê, semedê weşeya xo daha weş bikerê ra kenêy. Ü veng da heme cenîyan ke bîrê spor bikerê.

Kurdî 15 Sibatî nalet kenêy

Şarê Kurdistanî semedê azadîya Serekê xo payan ser de yê. Komloya navnetewî lanet kenêy û wazenê ke Serekê ïnan Ocalan azad bibo û ney ra pey komloyî nêvirazyê. Şar çalakîyên xo dewam kenê ke, kurdîy serkete bibêy...

NAVENDA XEBERAN - AMED

Şarê kurd serra 1999 ra yo roja 15 Sibatî ze roja sîya lanet keno û ney rojî dîlgirtîşê kurdan hesibneno. Çimkî 15 Sibat 1999 de Serekê PKKî û Kurdan Abdullah Ocalan Nayrobî ya, Kenayî ra bi komploya navnetewan ame dîlgirotîş û teslimê Tirkîyayî kerdî.

No rojî ra heta ney rojî kurdî 15 Sibatî ze roja sîya hesibnenê û her serney rojî de çalakîyên berxodanî vira-

zenê ke raja sîya sipe bikerê ra ci danê û azadîya serekê xo Abdullah Ocalanî wazenê û qadan de mafêن xo yê demokratîk karnenê.

Emser zî, ze serrê bînan şarê kurd, serageyrayışê 14'în ya koployî serê sibatî ra dest bi çalakîyên Azadîya Serekê xo kerdî. Hemeyê Kurdistanî de kurdistanîjî şew û roj qadan de vengê xo berz kenêy. Ciwanîn kurd taxêن xo de çalakîyên meşaleyine darfinay û darfinenê. Sazîyen

sîvîl û partîyên Kurdistanî zî komloya mîyan netewî bi daxûyanîyên xo şermezâr kenê.

Partîya BDPî semedê pêvajoya 15 Sibatî ra veng da heme kurdan ke wa hemey cayêن xo ra vengê xo bi hawayê demokratîk bez bikerê. Kurdîy zî her roj çalakîyên xo, semedê azadî serekê xo virazenê û aştîya bihawayê birateyî qîrenê wazenê meseley çare-ser bibêy.

Serede Amed, Çolemêrg, Agirî,

Mûş, Mîrdîn, Şîrnex û hima hima heme cayêن ke kurdîy zaf bi rîxisitn bîyê de çalakîya Azadîya Ocalanî amey viraştiş. Kurdan adir vîfnay û meşaleyên xo cîfistîy û meşyayışan darfinay û darfinenê.

15 Sibatî de goreya programa BDPA amedî, do Rezan / Baglaran ra heta Koşîyolî bêro saet 13:00 de meş bêro viraştiş. Ney semedî ra zî veng day şarî ke wa heme beşdarê meşî bibêy.

'JÎTEMî pîyê min vinî kerd'

Elida ZERRÎ - AMED

Serra 1994 de JÎTEMî Bismil de, dewa Ambar de Mehmet Salîm ACAR keno vînî. Lajê M. Salîm Acarî derheqê vinîkerdişê pîyê xo de qalî kerd ke, bi maşineya toros amey pîyê min berdîy û rayna nî-yame: "Dewlet min bê pî verda."

Lajê M. Salîm Acarî, Îhsan Acarî dema ke pîyê ey berdî wina ard ziwan: "Dewleta Tîr min bêpî verda. 1994 de ez û bawkê min ma şiyê hega. Yew erebe ya sipî (toros) ame hetî ma. Ez û bawk mi tik tenî hega de bîy. Erebe de yew zabîte JÎTEMî ame cêr. Leqemê ey 'Gawûr Axmo' bi. Amo bawk mi ra vat; 'Yew adres esta, ti ma ra bimojnê.' Semedê ay ra bawkê min kerdê erebeyî û berdî. Mi o wext nieşka merdiman ra çî bikêri. Mi zabîte jitemî ra zaf minet kerd, labelê yî bawk mi nêverda."

'Pîyê min dewlete kiş'

Acarî qala ey demî kerd ke JÎTEM kamî berdê apeya nîyârdê û vat: "O wext

JÎTEM merdimê ke biberday kerde vînî. O semedê ra ez zaf ter-say bî. Bado ci bawk mi berde Qeqola Bismilî. Ma şiyê kom ca se, veng nêvejîya. Heta ma şiyê hetî hikûmatî zî, labelê hikûmatî nêşikya bişêro ïnan ser û ma ra vat: "Ma nêzanî bawkê şima ça de yo." Mi vat: "Bawkê min şima berd. Bawkê mi şima kiş."

Pere red kerd

Goreya vatişen Acarî heta serra 2000 şiyê zî heqê xo dima de gey-rayê û dawayî berdê Mehkemeya Heqanê Mîrdiman a Ewropayî. Mehkemeya Ewropa 2002 de qerar girewta: "Dewleta tîr do 70 hezar sterlin bido şima, şima dawa xo cade verde û na wext ra pey cu-yayışê xo biewnî. Na meseleyî bigê."

Edaleta Ewropayî zî çîno

Acarî no waştişî qebûl nêkerdo û vato: "Waştişê ma bawkê ma yo. Ma pere red kerd. Derdê ma pereyê şima nîyo. Ma edaleti wa-

zenê. La belê Dadgeha Ewropayî de zî çîne bi. Ma cirra/qet vîr nê-kenî bawkê xo û dawayî dim bigeyrê."

Acarî derheqê hêstêن xo de ard-ziwan ke ey

zanayê ke bavkê ey nêcuyeno û wina dergery da qiseyên xo: "Mi zanayê bawk mi indî nêcûyayê. Labelê ez vazene ke yew mezelê bawkê min bibo û ez şêrê ser bi-bermî. Dewlete ney zî ma ra zaf vînena."

SGKa dewlete na gam name şîrawena ke ma bi nameyê bavkê xo muracatê sîgortayî bikerê! no senî edelat o? Dewlete bi ma qurfanê xo kena. Wa pîyê min bidê min, ezo o sîgorda ey bivirazî. Dewlete ez bê bawke verada min zaf zan û kuli ontfî ke biewnî keyî."

'Raya ma namûsa ma ya'

Wina dewam kerd: "Pîyê min zane bi. Dema partîya DEPî komitan ame Dêwa Embarî û qîra de-wijan ser ke DEPî ray nêvejyo. Dewijîy heme bêveng mendî. Eme pîyê min veja ci ra vat; 'Raya ma namûsa ma ya. Ez raya xo dana Leyla Zanayî.' Ney ser de zî komitanî vat eger ney dewî ra DEP ra ray bivejyo do şima hemeyan bikişî."

Heq, dewleta faşîst ra nêverdo

Dima qewimiyayışî de goreya vatişen Acarî heweyê mîyan de JÎTEM ameyo û pîyê ey berdo û qina qedîna: "Dewlete dîrega keyê ma ont û keyê ma xirabe kerd. Ma dewera bar nêkerd. Zaf keyî bar kerdî şîy, ïnan ra tikey kewtî rayî-reñ xirab mîyan. Ma heqê xo helal nêkenê. Homa heqê ma dewleta faşîst ra bigo."

Têkoşîna dêrsimijan serkewtiş peynî bi

Qırkerdişê 1938 ra heta ney gamî zaf hevîyên dêrsimijan amey qırkerdiş û kerdî binê axî. Ema tu rayan ïnan binaxbîyişî qebûl nêkerd û têkoşîna xo esasê demokrasî û heqê ke heq dayo de domnay û na gam zî fekiyên xo genêy. Berxodana dêrsimijan ya semedê HESan bi ser kewt û HES ame betalkerdiş.

HESA ke do Gelîyê Pilumirîyeyî de bivirazyay, şarê Dêrsimî bi her tewrîn çalakîyên xo dijî waştişen dewletî berz kerd. Dewlete û hikûmat neçar mend ke HESa Gelîyê Pilumirîyeyî betal bikero. Goreya sedemê ke dewletî betal kerdo, ze rapora ÇED (Pawiye Xozaya Dormeyî) de, semedê ke no mintiqâ ze parka mîllî nîşan dayêyo û xozaya ay yeno tahrîpkerdiş mojnayo. Ema raşteyî de bertek û çalakîyên şarî ver ra, wezîrê şaristaney û dormeyî bi biryar HES betal kerdo.

Dêrsimijî bi serrano ke têkoşîna HESan dano û vanê ke dest nêdê xozaya Münzûrî û heme parka mîllî yo. Mademkî wezaretî xoza giroto çiman ver û HESa Gelîyê Pilumirîyeyî betal kerdo lazimo ke yên bînan heme betal bikero. Semedê ke girotişi mero malê şarî û şarî ze serkewte nêhesibno ra, belgeyên ÇED keno bahane. Şar weş zano ke bertekên ïnan û berxodana ïnan ya bi biyar vero ra mecbûr menda ke hikûmat HESî betal bikero. DÊRSIM

Arêkerdox: Mamoste Silêman

Feqî Huseyîn Sagnîç (1926 - 12ê Adara 2003) nuştox, ziwanzan û se estuna (dîreka) kurdan ya saxleme bi.

Feqî Huseyîn Sagnîç, 1926 de dewa qezayê Xîzânî, Xoros de amewo dinya. Xîzânî qezayê şaristanê (bajarê) Bedlîsî yo. Nameyê ey yo heqîqî Musa Sağniç o. La bi nameyê Mamosta Feqî Huseyîn, Mamê Feqî zî yeno zanayîş. Feqî, Rabîa Xanîme reyde zewijîno. Wexto ke hima hîrê serre bi, keyê ey (jey) qezayê Hêzan ra amewo qezayê Tatwanî. Dima Oranis de dewa Kûfî de ca biyo. Ey (jey) gedeyîya xo, na dewe de vîyarnaya.

Gavaney û şoney kerd

İma heşt serre bi, pîyê ey şîyo rehmet û êtim (yetîm) mendo. Xîzânîye (xîzaney) viyar, serrêk merdişê pîyê xo dima, bi birayê xo pîlî, şoneya kaviran kerd. Yew serre dima zî Feqî û bi bîrîyê xo şinik (şenik), bîyî gawanê dewe. Gawaneya ïnan, hire serrî dewam kerd. Ey no dem de, quran wendo. Peynîya serra 1938î de, hima çend rojê serrneweyê 1939î re mend bi ke, dewa Oranisî de, medreseyâ Seydayê (Mela Osmanî Xorosî) de, dest bi Nûbara Ehmedê Xanî û fiqhî Erebî kerd.

Rencberey û necarey zî kerd

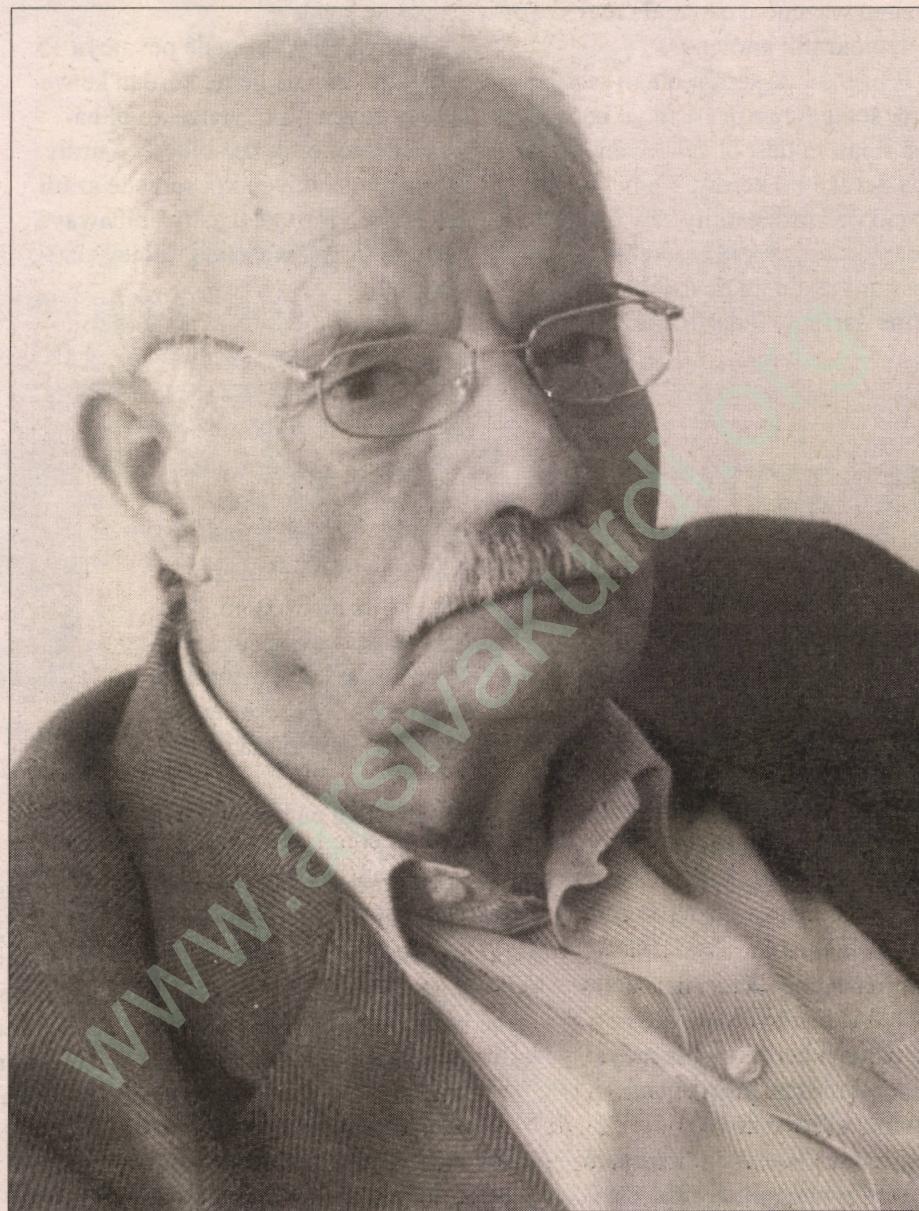
Wendîş û feqîtiya ey, çar serrî, zorey reyde dewam kerd. Her di birayê ey yê ke ey ra pîlî i, şîyî leşkerîy û mecbur mend ke, herinda ïnan de rencberî biko. Demêk dima, Feqî zî şî leşkerîye. Qedînayîşê leşkerîy dima, keyê xo ardo qezayê Tetwan û ewta de ronişto. Seba idareyê (aborîya) keyê xo, dest visto necarey (marangozîye) û viraştişê keyan (awanîyan). Çend serrî dima xo rê yew necarxaneyêko pîl (gird) awan kerd.

Zanistey û debare pîya şopnay

No karê û gureyê yê idareyê ey het de, xabata ey ya zanîstî û cigêrayîşê zî bîy. Sey xebata cigêrayîşê mezheb û dînan û bondebîyayîşê felsefe, metafîzik û diyalektîkî zî bîya. No dem de; fîkrîyayîş, mutaalakrdîş, qalkerdiş û munaqeşeyanê (gengeşîyanê) siyasîyan het de û mucadeleyê ey yê idareyê keyê zî bîy. Feqi, 1938 de dekewt medrese, 4 çar serrî wend. Peynîya nê wendîşê xo de payeyê (ünwanê) Feqîyey girewto.

Nê (inê) deman de, baweriya ey bi dibistanan çin bîy. Û ïnan reyde têkilîy zî nîviraştî. Têkilîyê ey yê verêni ke dibistanan reyde bîy, Dîyarbekir de, Canip Yıldırım, Edîp Altınakar, Musa Anter, Yusuf Ezîzoglu, Selahedîn Cizrelî û bi Mustefa Ekîncî reyra bîy. Nê veynayîş û têkilîyê ey; peynîya

Dildarê birîna ziwanê kurdî

Lazimo ke her kurd, ze Sagnîçî, bi dildarey têkoşîna kurdewareya dilê xo de bi zaneyey perçîn bikero. Ey demî de do heme meseleyên bindesteya kurdan hal bibêy. Gedeteya xo ra heta çîlkê peynî ya gunîya xo, tewrê têkoşîna ke kerd şopna û mijara xo ser de zaf berhemîy kurdan û şarîn binedes ra verda

serra 1959î de, demo ke rojnameyê "Îlerî Yurd"î de bi, hinê bi rewşenbîran reyde, dayışgirewtîşê xo aver beno.

Fikrê xo yê sîyasî ra beno kaçax

Seba fikran û mucadeleyê xo yê siyasîy, serra 1964î de beno qaçax û yew dem xo nimmeno (limmeno). Dîmo ke yeno tevíştiş dekeweno hepîsxaney Tatwanî. Penîya serra 1965î de zîndan ra vejîno. Demê remayîş (qaçaxîya) Sagnîç de, tayê imbazê ey Partiya Demokratik a Kurdistanê Tirkîye awan (saz) kenî. Dîma ke zîndan ra vejîno, bi pêşnîyazê yew imbazê xo, beno enda-

mê Partî. Dîma zî beno endamê Komîteyê Merkezî na Partî. Serra 1968î de, endamê yê merkezê partî û geleki imbazê ey yenî tevíştiş. Dîma zî geleki rayan yeno tevíştiş û geleki mehkeme-yî ey rê yenî akerdîş.

Heta peynî cuyê xo xebat kerd

Mamosta Feqî Huseyîn, geleki rayan, seba bîr û bawerîya xo ya siyasî û xebata edebîyatê ameyo tevíştiş, zîndanan de rakewto û qaçax (remaye) mendo. Gelekî kovaran de, se mîman meqaleyê nuşti, welat û teberê welat de, geleki panelan û konferansanê netewî-

Eserê Feqî Huseyînî yê ameyê çapkerdiş

1. Yûsiv û Zuleyxa 1998 (bi herfanê erebkî nusuyawo)
2. Çîrokên Kurdî 1999 (Fablê Kurdkî)
3. Hêmana Rêzimana Kurdî (Bingeyê Gramerê Kuerdî yo 1991)
4. Pêşeriya hewisîna Zimanê Kurdî 1 - 1991
5. Pêşeriya Hewisîna Zimanê Kurdî 2 - 1992
6. Portreler 2000 (Bi Tirkî, portreyê rewşenbîr û sîyasetkarî ke heyat de nîyi)
7. Dîroka Wêjeya Kurdî 2002 (700 ripel, se ray heyf ke mamosteyê no eserê (berheme) xo tam nîveynawo û şîyo rehmet. Wexto (demo) ke, hima qoma de bi, no kitab (pirtûk) çap bîyo û no kitbê ey berdo ey nawîto. Mamoste, no eserê xo erjayeyî (giranbû-hayî), bi di dalpanê esrê çimanê xo selam kerd.)

Qûrsê ziwanî dayo

Feqî Huseyîn Sagnîç; merkezî Kulturê (Çanda) Mezopotamya de qûrsê ziwanî Kurdkî dano. Awankerdişê (sazkerdişê) merkezî Kulturê Mezopotamya û Înstütyü Kurdî ya Stenbolê (İstanbul) de ca gêno. Hetan wefatê xo, nê saziyan de xebitîyêno. Kovara 'Rewşen' e ya ke kovara enstütyî ya û yewna het ra bûltenê enstütyî yo, na kovare de nuşteyan nuseno. Nuşteyan ey, kovar û rojnameyanê bînan de zî vejînî. Sagnîç, giranî bi kurdkî nuseno.

yan û mîyanetewîyan de ca girewto. Tewir-tewir rojname û kovaran de bi seyan meqaley nuşti. Rojê 20 teşrîne (sermawêz), saet 24:00 de kompîtor ser o, tansîyonê dawo mezgê ey ro û kewto qoma. 112 rojî qoma de maneno. 12ê Adara 2003î de rojo çarşeme û serê sibay, Stenbol, nîweşxaneyê Bakirkoyî de wefat kerd.

Rojê 13î adare panşeme, bi merasimê întifazamin, Stenbol ra cenazeya ey, berda herra pîroza (Tatwan) ke Mamoste ya (ja) ra zaf heskerdî. Tatwan de, bi des hezaran merdimî, bêşdarê merasim û şenîya (teziyeya) ey bîyî. Keyê ey, bi keyê şarî ma, şarî ma o tena nîvîyardawo. Rojê 14î adare de, nimajî ïnê dima, goristanê (mezelê) Karşıyakayî de, bi beştarbî-yayîşê hezaran amewo defin kerdiş.

Têkiliya misilmantî û kurdan

Ser û cengî bi zafî Kurdistanî ser de bî. Olê Roma Xiristîyanî bî. Armeniyân, asûriyan, suryaniyan û êb. bî xiristîyanî qebûl kerd. Kurdi olê zerdeştî sero mendibî. Olê Sasanîyan zerdeştî bî...

BENDEWAR DARAQOL

Serdemê verê îslamîyetî dîroka Erebân de "serdema cahîliye" yena vatis. Rochelato miyanîn de ê serdemî de cuyayıço civâti serobin bibi. Bi taybetî Erebistan de sinc û exlaq kok ra weşya bi. Ewlehî çinêbî. Miyanê êl û eşîran de tim şer û pêrodayış bi. Serdestî bi xurtiya hovîtî bî. Heti bîn de qeybê hukumdarî împaratoriyê Roma (Bizans) û Sasanî, pirî ke şer û cengî kerdê, êdî xo ra kewtibî.

Şer û cengî bi zafî Kurdistanî ser de bî. Olê Roma Xiristîyanî bî. Şarê ke na erdnîgarîya dêrîne de bî tay ci ra bi taybetî ê ke binê hukmê Roma de bî zey armeniyân, asûriyan, suryaniyan û êb. bî xiristîyanî. Kurdi nêbî xiristyan. Kurdi olê zerdeştî sero mendibî. Olê Sasanîyan zerdeştî bî. Olê zerdeştî zaf reyan bi êrîşanê da gîrkeran amebi qedexekerdiş pirtûkxaneyê îstexerî amebi sotîş, zana û oldarê durustî kemî mendibî. Kes û rayedaranê Sasanîyan, ol, xo rê zey mertalî xebetnayê. Ê zey Manî ke waştê olî gorê merdimatî ra, raver berê, hetê serdestan ra hamey tesfiyekerdîş. Zafê kurdan zî, bêwendîş û zanayış olê bab û kalan sero mendibî. İslametî zey peynînê olan bi hêzêka şoreşgerî vecya werte Dema ke İslametî amî, kurdan rê zey roşnêk eyşa, tay kurdi vero ke şerê ereban bireso Kurdistan, şî verê pêxemberî bî

misilman. Pêxemberî qeybê zeypêti dadmendî û pawitişê mafê heme kesan û civakanê mezlûman şer û cihad rewa kerdib.

Badê Pêxemberî ra bi namê cihadî qeybê hukumdarî û serdestî cihad bi talankerdişê welatan û nijadperstiya ereban. Zulmo ke deman de ameyo kerdiş, pirtûkanê dîroke de nûsyay. Dewêka Şarezore ya Silêmaniye de helbestêka çermê xezale sero nûşti de hamîya vînayîş. Ena helbeste heme çî ana verê çiman;

Hurmuzgan Hurmizgan riman, Atiran kujan Hurmuzgehî hilweşiyay, adir şî hewna Wişan

şardewe gewrey gewrekan pîlê pîlan xo lomit

Zorkar ereb kirne xapûr zorkeranê ereban. Wêran kerd Ginay paleyi heta Şarezûr dewê xizanî hata Şarezor. Jin û kenikan we dil besîna cenî û keyney dîl hamey girotîş.

Mêrd aza tli we ruy xwêna. Mêrdeyê azadî fetesiyay bi gunî

Reweşti Zerdeştre manuwe bekes olê zerdeşt hena mendo bêkes.

Bezeyika neka Hewrmez we hicikes. Hurmuz niyame rehme ro tu kesî...

Nîse: Na mijare zaf derg û dîla ya. Ke derjet bibo ma go nûserê bînan de binusê

Vatişê falci

ELÎDA ZERRÎ

Yow roj, yow lajek şino heta yow falci. Cînî no lajek ra vana; -Lajê mi, yow roj yena, ti xo ra vanê, nehlet bîro mi ra. Lajek vano; -Ci ra ez xo ra nehlet keno. La qay ez sekeno? Cînî; -Ti serê mîletê xo ra yow bela anê. Semedê ti ra yow bar însan

mirenê.

Lajek hêrs beno, qereno vano; -Ti zûr kena, ez senî beno mîlet xo kişeno. Ti zureker a. Semedê mi ra kesî nêmirenen. Ez zaf insan o.

Cînî çîkî nivat. Lajek ey ra pey şîno keyê xo.

Yow roc yena, no lajek şîno teber de geyreno. Yeno heta yow istasyonî. Onîyeno rayîra trêni.

Yow qic rayî ra trêni de ronişte yo. Ho kay keno. Tren zî yeno qicekî ser. Lajek ca di şîno qicîk cara geno virare xo. Yow deqqa mendo ke qicîk binê trenî de bimiro. Lajek no qicîk xelesneno.

Lajek pey ra qicekî ra vano; -Ekê ez tikê herêy mendibî-yay se, ti inka nêcuyayê.

Hinî metersi! De mi ra vaji, namê ti çîyo?

Qicek; -Namê mi Alparslan o. Alparslan Turkeş o.

Têgeyrayîş

Zerweş Esnaw

Zerwesnesnaw@gmail.com

Weşvînayîş û hurmet

Weşvînayîş, wexto rojeyêni de vateya sihîrbaze ya. Her kesî ra û her mîletî ra gelek û gelek lazim a. Hende herbî, hende pêrodayışî û hende bê-tehamûlî semedo ke weşvînayîş û rîzdarî miyanê mîrdiman û şaran de çinî bîya vejîyâtî. Helbükî mîrdim wexto ke yeno dînyaye, mafanê xo reyde yeno dînyaye. Tebi şarî zî eynê hawa ê zî wexto ke benî qewmî, mafanê xo reyde cay û heranê xo yan zî welatê xo de ciwyenî.

Nê mafanê xo, ê îcad nêkerdî û nê mafê ïnan çorî ra néameyî. Semedo ke însanî, heqê ïnan heqê xozayî yî. Her kes û her mîlet nê heqan ser ro hurmetdar bî.

Çi yî nê mafî?

Nê mafî; ziwanê xo de bi azadî qalkerdiş, ziwanê xo de perwerde û musayîş vînayîş, ziwanê xo heme ca de şuxulnayîş, ziwanê xo de ci vergi-rewte est i pîrînî wedartîş û nê mafan ser ro bi azadî ciwyayîş.

Dînyaye de çend netew û mîlet est i, pêro zî miyanê welatê xo de ciyayan ser ro ganî xo wuşk nêvînî. Ciyyâyan dewletan yan zî mîletan zeyif nêkeno eqsî heme hetî ra a dewlete yan zî o mîlet dewlemed kenî.

Hetê edebiyatî ra, hetê kultûrî ra, hetê ekonomî ra welhesil heme hetî ra a dewlete aver şona xurt bîna. Beso ke ciyyâyan ser ro wuşkeyî û nêweşvînayîş nêbo. Miyanê dewlete de dewlete çend ciyyâyan weş bîvîna, hemwelatê aye zî hende ciyyâyan weş vînena.

Nê ciyayan dewlete eyar dena. Wuşkvînayîş, normal de miyanê şaran de çin o. Kure de beno?

Mêrdimo ke perwerdeyê wuşkvînayîş de vîyreno, goreyê û perwerdeyî ra hêş û mezgê ey tay wextî ra pey bediliyeno, goreyê û perwerdeyî ra dima mîrdimo nerm û mîrdimo weşvînayîş beno mîrdimo wuşk.

Heme ciyyâyan welatê xo de dişmen vîneno. La xeyretê însanî, qewetê însanî hende ke zaf o eşkeno dewleta wuşke bibedilno. Heme şar birayê yewnan i û seyyewbiyaye yî.

Mêrdim ci beno wa bîbo, rengê ey ci beno wa bîbo, fîkrê ey ci beno wa bîbo, heme fîkran û ciyyâyan de hurmet û weşvînayîş ma bîbo.

V.İ. 2100 yî de kewto binê bandora Qormûk û Hûrîyan, V.İ. 1360î de Hîtit, V.İ. 900î de Ûrartû, 550î de Pers û dime ra kî kewto binê bandora Îskenderî. 75î de kewto binê bandora Armenîyan, 50î de Romayîyan, 1073 de, herbê Çaldiranî ra

pey kewto binê bandora Selçûqan, 1080-1201 yî de kî Saltuqan, 1473 yî de Herbê Otlukbelî ra pey kî keweno destê Osmanîyan. Weş eyseno ke zaf medenîyetan ra ravêrayo. O zî ze cayên bînan dej û jana serdesteyî weş onto.

Xorxol çimê Çewlîgî yo

Dormeyê ey de koyên berz zaf êy. Şar bi hemdê xo zafêrey sewalan weye kenêy. Tarixî de binê kontrola zaf şaristanan de mendo. Ewro zî riwenê xo de qewiryeno. Cayeke şîrîn û çiman ver de yo

SEWLA ASME

Xorxol şarçeyê Çewligî yo. Rojawanê vakurê Çewligî de, nêzdîyê Dêrsim de awan bîyo. Hîrayiya xo 429 km² yo. Derya ra berziya xo hezar û 600 m yo. Çewligî ra 110 km dûrî de yo. Rojhîlatê Xorxol de Gêxî, rojawanê vakur de Pilemurîye, rojawanê başûr de Qisle, rojawan de Depe ca gêne.

Derûdorê Xorxol de koyê berzî estê. Ca ca berziya ïnan 2 hezar û 800 m yî ra vêrena. Nê koyan râ tewr berz Koyê Silbus û Koyê Taru yo.

Berziya Koyê Taru 2 hezar û 478 m yo. No ko kemerîn o. Koyê Silbusî kî berz o. Rojawanê başûrê koyî de, hetê bîn de daristan esto. La cayê bînî kemerin ê, rût ê. Xorxol de zederî darê mazêri û viyalî estê.

Şarçeyî de Cîtêrî himakî çîno

Debara şarçeyî, heywan weyîkerdiş û cîtêrî ser o ya. Cayê Xorxol kaşî, tîrî, kemerî... Na reyra nê cayan de cîtêrî zaf nêbena. Şarçeyî de 12 hezar donum arazî esto.

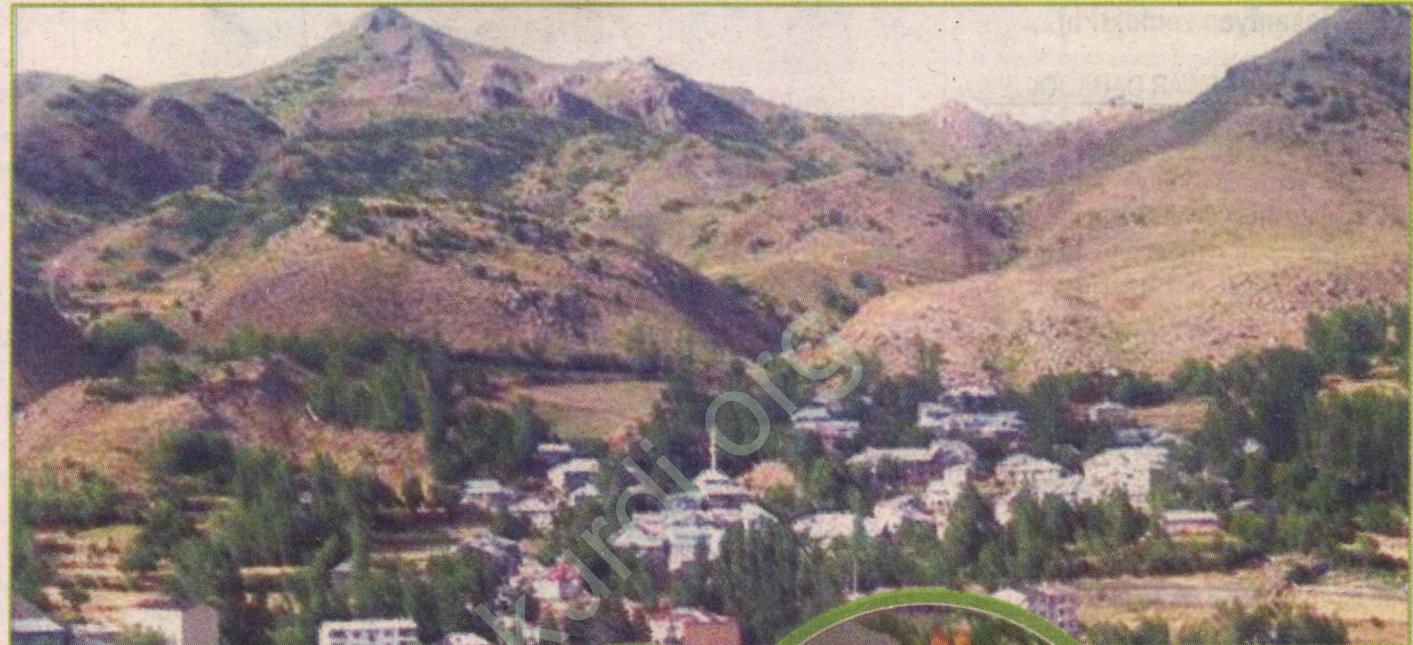
Hezar û 26î yeno ramitenê. Şar seba debara xo tayê çiy rameno. Koreg, fige, genim, lewajî, domatayî, îsofî, pîyazî ramenê. Sayî, gozî, tuyêri resenê. Şarçe de baxçeyê meyweyan estê.

Şarî hêgâyî heta sieranê peyene ebi alet (pûlige) ramitêne. Traktor nê-kewtêne nê cayan. Çunkî cayê şarçeyî düz nîyê. Cayê xo çetînê. Sieranê peyenan de traktor kewto ci.

Heywanî weyî benê. Nêzdîyê hezar û 500 heb naxir û hezar hebî kî malê hurdî weyîbenê. Meyîşê hingimînê weyîbenê. 950 heb kuwareyê mêsanê hingimînê estê.

Zimistan zaf serdo, vewre varena. Her ca cemedîn o. Amnan germ o, la cayê berzan, wareyî honik ï. Wisar û payîzî kî varis vareno.

Nufûsê şarçeyî bi goreyê Serra 2000î; merkezê şarçeyî de hezar û 451,

dewan de 636, pêrûpiya 2087 kesî yo. Şarçe de 26 dewî û 80 gomî estê.

Şarçe çitûr awan bîyo, diyar nîyo. Bi goreyê yew vatişî tîya de hîrê keyeyî bîyê. Badona eşîra Kumsoran ra zaf keyeyî bar kerde ameyê tîya. No hal ra tîya bîyo şarçe. Nameyê şarçe Xorxol o. Dewrê cumhurîyet de sifte bucaxa Saritosûnî ra girê dayeno. 1959 î de nameyê şarçeyî vûrîyeno û beno Yayladere. 1987î de Çewligî ra girê dayeno û beno şarçeyê Çewligî. Şarçeyî de cayê xozayî nîyê; Cayê daristanî (birri): Kilapog, Qawax, Kelama Qire, Girî; Beroj, Kureys, Sorik, Merayî; Zewîya, Savos, Dalikan, Kerraya (kemerê) Sipî, Goza Sûre, Derav. Cayê piknîgî; Dalarres, Kanya Xeme, Wareyê Orte, Wareyê Çikê, Xopa Kele, Berê Kele.

Şarçeyî de govend, biranlix, eysoqe, tanzara, delîlo, hosbilezik yenê kaykerdenê. Nê kayî ebi dawul û zurna kaybenê. Şarçeyî de çixir û gogend zaf kaybîyê la nika kaynêbenê.

Kayê domanan

Şarçeyî de kayê ke her cayî de kaybenê ïnan ra ber Çûyo, Xilxo û Goga çuwa (sopa topu) kaybenê. Nînan ser de ma tikey bivinderê.

5-6 kesî ra kaybena. Bi çuyayêka dergî û çuyayêka kilme ra kaybena. Çuyaya derge yew û nêm mîtro ya. Çuyaya kilme kî 25-30 cm ya. Çuyaya kilme ra xilxo vanê. Xilxo, ververê kaybaza de

10 m yî dûrî de nêyîna ro. Kaybazî çuyayanê dergî hetê xilxo yî ser kaşkenê. Çuyaya kamî xilxo yî ra tewr durî yo, o beno ebe. Kaybazî 10 m dûrî ra danê Xilxo yî ro. Ebe şîno xilxo yî keno rast û nêverdano ke ê xilxo yî ro dê.

Goga Çuwa (sopa topu): 5-6 kesî ra kaybena. Yew kes beno ebe. Nêm mîtro dergî ra yew çuyê ra, çuya gilore ra kaybeno. Ebe, ververê kaybaza de vindeno. Çuya xo heta berziya lesa ïnan erzeno. Kaybazî ebi çuyê xo ra danê çuya ey ro erzenê dûrî. Na reyde ebe heta qela şîno û yeno. Hîrê rey heqê kaybaza de esta. Ebi dore na kaye kaybena.

Werdişê Şarçeyî

Werdişê şarçeyî nîye; Zerfet, şiraperveç, şira nanê tenike, keşkeş, nanê tawa, Qeyqane, şorbeya erîste, xeyre, xilondor. **Zerfet:** Bicike pewcenê, zereyê bicike vecenê û hurdî kenê. Zereyê

bicike ke vecîya, çi-konê / kalikê bicike beno sey tase. Zereyê bicike yo ke bîyo hurdî êy kenê zereyê çikonî. Doyê sîrinî kenê bicike ser. Dime ra ron (ronê heywanî) vilesnenê ro, kenê sîr û kenê bicike.

Xilondor: Heywane ke newe zayıyê, sitê ïnan ra virajîno. No sit ronîno na reyra xilondor nê sitî ra virajîno. Sit parzûn beno. Sole û hakî benê zereyê nê sitî. Awe kenê tencik û gîrînenê. Sit o ke parzûn bîyo ebi parzûnî ra kenê na awe girinenê. No sit beno sey peynîri. Ney ra xilondor vanê.

Pastike: Doyê çend rojan arêdanê, kenê tîrş. Dime ra kenê tencikî gîrînenê, kenê serdin û parzûn kenê. Sole kene ci û kenê zereyê postikî huşkî.

Şarçeyî de zêdîr rasen, astir, xalî, çuval, hekbe virajînê. Mûyê heywanan kenê pak, sanê kenê, rîsenê û kenê la. Layî ebi boyâ vaşî boyâ kenê. Dime ra kî rasen, xalî, astir, kilim, heqbe mûnenê. Nayîne ra ber lepikî, pûçî mûnenê.

Tayê çiyî kî texte ra virajînê. Sendifka çeyîzî ebi texseyê gozan virajîna. Keynekî heta sieranê peyenan çeyîzê xo kerdenê nê sendikan. Sewbîna texte ra kursîyî, maseyî, dolabî û tayê çiyê mutfaxî virajînê.